

EN
BÄTTRE
VÄRLD

För en bättre värld!

Lärarmaterial

Certifierad FN-skola • ENGAGEMANG OCH KOMPETENS I GLOBALA FRÅGOR

Svenska FN-förbundet • ADRESS Skolgränd 2, Box 15115, 104 65 Stockholm • TEL 08-462 25 40 • E-POST info@fn.se • WEBB www.fn.se

INNEHÅLL

VAR MED I AKTION FN.....	3
LEKTION: Globala mål för en bättre värld.....	5
ÖVNING: Spaning 2030?	6
MATERIAL.....	7
KOPPLING TILL KURSPLANER	8

GLOBALA MÅLEN

för hållbar utveckling

Var med i Aktion FN

Aktion FN ska ge FN-skolor mer kompetens och engagemang i globala frågor. Inför fyra utvalda internationella FN-dagar skickas Aktion FN-paket till lärare och elever varje år. Lärarna får ett bland annat färdiga lektioner samt en rad tips på övningar och material. Eleverna får redskap för att genomföra en aktion på skolan som uppmärksammar en global fråga. Aktion FN erbjuder på så vis alla FN-skolor att under en och samma vecka, agera gemmensamt för en bättre värld. Välkommen att vara med!

Aktion FN läsåret 2016/17

För en bättre värld – inför FN-dagen	vecka 43	skickas ut vecka 39
Mot rasism – inför MR-dagen	vecka 49	skickas ut vecka 45
För jämställdhet – inför kvinnodagen	vecka 10	skickas ut vecka 7
Mot minor – inför dagen mot minor	vecka 14	skickas ut vecka 11

Aktion FN för en bättre värld

Den 24 oktober firar hela världen FN-dagen till minne av den dag då FN-stadgan antogs 1945. FN bildades för att ge världens stater möjlighet att aktivt samarbeta för en bättre värld i fred, utveckling och respekt för mänskliga rättigheter. Hur blev det? Är världen bättre idag? Om detta handlar årets första Aktion FN. I lärardelen presenteras olika metoder och fakta som är tänkta att inspirera er undervisning. Materialet utgår från de globala målen för hållbar utveckling. I paketet hittar du bland annat lektionsupplägg, filmer, en mängd övningar, en affisch och lärarhandledning för verktyget Världskoll.

I samma paket finns ett inspirationsmaterial till era elever att under iscensätta en aktion på skolan som kan inspirera många elever att diskutera dessa frågor under rasterna på skolan.

Har du frågor? Kontakta FN-förbundets skolhandläggare via vår hemsida:
<http://fn.se/om-oss/kontakta-oss/personal/>

LEKTION: Globala mål för en bättre värld.

Syfte

Ökad kunskap om de globala målen för hållbar utveckling och att världen på många sätt blir mycket bättre för allt fler. Koppling till läroplanen: se sista sidan i detta häfte.

Metod, tid och innehåll

Elevaktiva övningar, film samt kort föreläsning. Cirka 90 min + uppgift till nästa gång. Lektionen inleds och avslutas kortfilmer från FN om de globala målen. Där emellan varvas faktapresentation med hjälp av powerpoint med gruppdiskussioner som tar sin utgångspunkt i två kortleksövningar. Vi tipsar även om två extrauppgifter som kan ges till eleverna. Se detaljerat förslag på nästa sida hur lektionen skulle kunna se ut. Vi hoppas att hela eller delar av upplägget kan passa din undervisning.

Material

Powerpoint *Om globala målen* + talmanus och fördjupning, kortlek *Globala målen* x 4, kortfilmerna från FN *We the people* och *No Point Going Halfway*. Övningen *Hisspitchen* från lärarhandledning *Världskoll. Fördjupningsövning: Spaning 2030*.

4

LEKTION: Globala mål för en bättre värld.

Material till lektionen finns på portalen för FN-skolor www.fn.se/portalen, lösen: malaysia

Vad och varför	Innehåll	Ca tid + material
FN-kortfilmen <i>We the people</i> Intresseväckare.	En rad kända personer presenterar de ny globala målen på 3 minuter.	5 min <u>Film: We the people</u>
Kortleksövning med diskussion. a) Lära känna målen. b) Vems ansvar?	Dela in i grupper med varsin kortlek. a) Välj ut tre mål som är särskilt viktiga för er. Förklara varför. Saknar ni något mål? b) Vilka mål påverkas av dina val? Vilket ansvar har regeringen? Andra aktörers ansvar?	30 min <u>Kortlek: Globala målen</u> Skickats i paket + på portalen Fakta till elever och lärare: <u>Faktablad om globala målen, Världshorisont nr 1, 2016</u> Fakta till lärare: <u>Blir världen bättre? UNDP.</u> Skickats i paket + på portalen.
Föreläsning om de globala målen. Fakta om målen.	Se talmanus i powerpoint.	20 min <u>Powerpoint Om globala målen, Fördjupning till powerpoint Regeringsrapport Agenda 2030</u>
Gruppdiskussion Spaning 2030 Samtala om världens länder kommer att lyckas med Agenda 2030.	Arbeta i mindre grupper, ca 3-4 pers. Dela ut Övning: Spaning 2030. Frågor: Vad gör du år 2030? Hur påverkas ditt liv av om målen nås? Tror ni att de globala målen kommer nås i tid? Vilka mål är lättare/svårare att nå? Varför?	25 min <u>Övning: Spaning 2030, se sid</u>
FN-kortfilmen <i>No Point Going Halfway</i> , Väck intresse för målen.	Filmen förklarar varför vi bör slutföra det arbete som vi påbörjat med Millenniemålen.	5 min <u>Film: No Point Going Halfway.</u>
Uppgift: Hisspitchen I grupp eller enskilt. Konkreta exempel på framgångsrika projekt runt om i världen.	Till nästa gång: Varje grupp/enskild elev får välja en artikel i Världskoll som de nästa lektion redovisar i form av en hisspitch.	<u>Världskoll lärarhandledning.</u> Skickats i paket + portalen. <u>Artiklar i Världskoll,</u> http://varldskoll.se/video-artiklar/

ÖVNING: Spaning 2030

”Vi är den första generationen som kan utrota fattigdomen och den sista som kan bekämpa klimatförändringarna.”

FN:s generalsekreterare Ban Ki-moon

Utvecklingstrender i världen 2016:

- Fattigdomen minskar i alla delar av världen.
- Medellivslängden ökar i alla delar av världen.
- Barnadödligheten minskar i alla delar av världen.
- Allt färre dör av aidsrelaterade sjukdomar.
- På lång sikt har världen blivit mer demokratisk, men flera länder har de tio senaste åren upplevt försämringar.
- Inget land i världen har uppnått jämställdhet mellan könen, vare sig ekonomiskt, politiskt eller socialt.
- Även om världen upplever stora kriser 2016, så är dödligheten av såväl krig som naturkatastrofer lägre än tidigare.
- Mängden koldioxid i atmosfären, en av orsakerna till växthuseffekten, är högre idag än på mycket länge, sannolikt på ofattbara 32 miljoner år.
- Världens tillgångar och inkomster är extremt ojämnt fördelade över världen.

Uppgift:

Låt först var och en fundera över frågorna nedan. Därefter samtalar ni om era svar på frågorna i mindre grupper om ca 5 pers. Sammanfatta gärna i helgrupp. Hur är det att leva i en tid som sägs vara så avgörande för hela världen?

1. Hur mår världen 2030? Se trenderna ovan, vad har hänt?

2. Vad gör du år 2030? Hur ser ditt liv ut?
Hur har dina livsval påverkat hur världen ser ut?

AKTION FN - LÄRARMATERIAL om de globala målen

Lärarmaterial som skickats i paket till kontaktpersoner på FN-skolor.

- **Blir världen bättre? Fakta om utvecklingen i världen**
En bok av FN:s utvecklingsprogram, UNDP i samarbete med Staffan Landin.
- **Kortlek Globala Målen** , 4 laminerade exemplar.
- **A3-affisch med de 17 globala målen.** (skickas i separat förpackning)
- **Tidningen Agenda 2030 – globala mål för hållbar utveckling**
Bilaga distribuerad med Svenska Dagbladet i oktober 2015 med ett flertal artiklar som introducerar de globala målen och de utmaningar vi står inför.
- **Skolmaterial FN-dagen 24 oktober 2016**
Årets skolmaterial inför FN-dagen för grundskola och gymnasium med fokus på rätten till utbildning. Fakta, berättelser och film samt diskussionsfrågor och övningar.
- **Världskoll, lärarhandledning**
Övningarna i lärarhandledningen har tagits fram för gymnasiet med kopplingar till flera kursplaner.

Lärarmaterial som finns på portalen för FN-skolor. www.fn.se/portalen lösenord: malaysia

- Kortlek Globala målen, för utskrift.
- Powerpoint Globala målen för hållbar utveckling, med talmanus.
- Faktafördjupning till powerpoint om de globala målen.
- Länk till FN-kortfilm om de globala målen *We the People*.
- Länk till FN-kortfilm *No Point Going Halfway*.
- Länk till Världshorisont med faktablad om Agenda 2030 och de globala målen.
- Länk till affisch med de globala målen.
- Tips på mer material och övningar till klassrummet om de globala målen.

AKTION FN – för en bättre värld – koppling till kursplaner

Geografi

- Människans behov av naturresurser över tid. Resurstillgångar och resursernas ojämna fördelning samt konsekvenser av samhällets resursanvändning. Samband mellan odlingsbar mark, livsmedelsproduktion, politisk ekologi och lokal utveckling. Energiomställning, förnybara energitillgångar och ny teknik samt lokal, regional och global samhällsutveckling.
- Globaliseringens drivkrafter och konsekvenser avseende ekonomiska verksamheter och lokal och regional utveckling samt intressen och mönster i en global värld. Geografisk arbetsdelning, transnationella företag, industriella distrikt, transporter och kommunikation.
- Den globala spelplanen och lokal utveckling. Samband mellan befolkningsutveckling, resurstillgång, resursanvändning och intressekonflikter. Etiska frågor kopplade till konkurrensen om jordens resurser, alternativa och möjliga vägar till social rättvisa och hållbar utveckling.
- En klimatförändrad värld. Jordens klimat samt klimatets variation och föränderlighet över olika tidsperspektiv. Klimatklassificering. Klimatförändringens konsekvenser för naturlandskapet, samhällsutvecklingen och människans livsvillkor, lokalt och globalt. Vattenresurser och utvecklingsfrågor.

Internationella relationer

- Olika aktörer, deras mål och medel samt hur dessa samspelar inom utrikes- och säkerhetspolitik. Den moderna nationalstatens utmaningar som en internationell aktör.
- Världskrigens och efterkrigstidens betydelse för etableringen av internationella institutioner. Olika former av organiserat samarbete mellan länder och sambandet mellan detta samarbete och den politiska och ekonomiska utvecklingen.
- Orsaker till och följder av samarbeten och konflikter.
- Globaliseringens betydelse för individer, grupper och samhällen samt möjligheter och utmaningar för miljö och resursfördelning.

Samhällskunskap

- Demokrati och politiska system på lokal och nationell nivå samt inom EU. Internationella och nordiska samarbeten. Medborgarnas möjligheter att påverka politiska beslut på de olika nivåerna.
- Samhällsekonomi, till exempel ekonomiska strukturer och flöden i Sverige och internationellt. Försörjning, tillväxt och företagande, resursanvändning och resursfördelning utifrån olika förutsättningar.
- De mänskliga rättigheterna; vilka de är, hur de förhåller sig till stat och individ och hur man kan utkräva sina individuella och kollektiva mänskliga rättigheter.
- Globalisering och dess betydelse utifrån ett demokratiskt, ekonomiskt och politiskt perspektiv samt för individer, grupper och nationer. Analys av utmaningar som individen, nationen och jorden står inför i en globaliserad värld.